

Số: /PA-UBND

Hà Sơn, ngày tháng 5 năm 2023

PHƯƠNG ÁN
Sản xuất vụ Thu mùa năm 2023

Thực hiện Phương án số: 1530/PA- UBND ngày 19/05/2023 của UBND huyện Hà Trung về sản xuất vụ Thu mùa năm 2023.

UBND xã xây dựng Phương án sản xuất vụ Thu mùa năm 2023 với những nội dung sau:

Phần thứ nhất

KẾT QUẢ SẢN XUẤT TRỒNG TRỌT VỤ XUÂN 2023

I. Thuận lợi, khó khăn

1. Thuận lợi:

- Phương án sản xuất ngành trồng trọt cả năm và vụ Xuân 2023 được UBND xã triển khai sớm; trên cơ sở đó, các HTX DVNN đã chủ động xây dựng kế hoạch, phương án với các giải pháp cụ thể nhằm thực hiện đầy mạnh sản xuất.

- Sản xuất trồng trọt luôn được sự quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, UBND; sự quyết liệt trong chỉ đạo, điều hành sản xuất của 2 HTX DVNN.

- Dịch vụ phục vụ sản xuất đáp ứng đầy đủ, kịp thời, nhất là: chất lượng giống đảm bảo, số lượng và cơ cấu, phân bón đầy đủ; công tác thủy lợi được điều tiết tưới, tiêu thoát kịp thời; công tác dự thính, dự báo và phòng trừ sâu bệnh chủ động và đạt hiệu quả cao; dịch vụ cơ giới hóa ngày càng phát triển;

- Hạ tầng phục vụ sản xuất ngày càng được hoàn thiện; khoa học kỹ thuật mới được ứng dụng rộng rãi, các cơ chế chính sách đầu tư, hỗ trợ sản xuất tiếp tục tạo động lực cho sản xuất phát triển, công tác quản lý nhà nước trong sản xuất trồng trọt ngày càng đi vào nề nếp.

- Khí hậu thời tiết được dự báo khá sát, đúng: đến thời điểm hiện nay chưa có các hiện tượng thời tiết cực đoan cường độ lớn gây ảnh hưởng đến sản xuất trồng trọt.

2. Khó khăn:

- Vụ Xuân năm 2023 nhuận 2 tháng 2 âm lịch, vì vậy thời tiết, khí hậu có sự biến đổi khác biệt so với quy luật hàng năm; mưa muộn, lượng mưa ít; đầu vụ rét kéo dài, một số ngày rét đậm làm ảnh hưởng đến sinh trưởng, phát triển của cây trồng, nhất là cây lúa; hầu hết diện tích lúa sinh trưởng chậm;

- Giá vật tư nông nghiệp, nhiên liệu, nhất là phân bón giai đoạn đầu vụ cao ảnh hưởng đến khả năng đầu tư của nông dân.

- Lao động khu vực nông nghiệp ngày càng ít, trong khi mô hình sản xuất nông hộ vẫn chiếm đa số; áp dụng cơ giới hóa trong sản xuất tuy phát triển song mới chỉ thực hiện được ở một số khâu và trên những diện tích lớn; một số diện tích manh mún nhỏ lẻ chưa được ứng dụng cơ giới.

II. KẾT QUẢ BƯỚC ĐẦU SẢN XUẤT VỤ XUÂN NĂM 2023

1. Diện tích gieo trồng

Diện tích gieo trồng vụ Chiêm xuân toàn xã gieo trồng được 380 ha. Trong đó:

- Cây lúa: 262 ha, năng suất bình quân đạt 65 tạ/ha. Sản lượng 1703 tấn;
- Cây ngô: 30 ha. Năng suất bình quân đạt 50 tạ/ha, sản lượng 150 tấn/ha;
- Khoai lang: 10 ha. Năng suất bình quân đạt 60 tạ/ha, sản lượng 30 tấn;
- Lạc: 12 ha. Năng suất bình quân đạt 20 tạ/ha, sản lượng 24 tấn;
- Rau, đậu, hoa cây cảnh: 50 ha;
- Cây trồng khác: 16 ha.

2. Đánh giá bước đầu về tình hình sinh trưởng phát triển của cây trồng

Mặc dù gặp những khó khăn nhất định do ảnh hưởng của khí hậu thời tiết, thị trường và biến động giá cả vật tư, nhiên liệu, nhưng với sự quyết tâm của chính quyền và nỗ lực của nhân dân, toàn xã đã hoàn thành mục tiêu kế hoạch về diện tích gieo trồng.

Tuy có ảnh hưởng của khí hậu thời tiết nhưng nhìn chung các loại cây trồng sinh trưởng bình thường, sâu bệnh được kiểm soát và phòng trừ kịp thời, mức độ đầu tư phân bón tuy có giảm hơn so các vụ trước song khá cân đối cùng với nguồn nước đảm bảo nên các loại cây trồng vẫn sinh trưởng tốt.

Cơ cấu giống cây trồng, thời vụ, tiếp tục có sự chuyển dịch tích cực theo hướng phù hợp với chân đất, thích ứng với điều kiện thời tiết khí hậu và thị trường tiêu thụ; tỷ lệ lúa thuần năng suất, chất lượng cao được đưa vào sản xuất ngày càng nhiều.

Sản xuất liên kết gắn với bao tiêu sản phẩm tiếp tục duy trì và phát triển. Mô hình sản xuất lúa theo tiêu chuẩn VietGAP.

Bên cạnh những kết quả tích cực, sản xuất vụ Xuân 2023 vẫn còn một số hạn chế đó là: chuột phá hại khá nghiêm trọng, do ảnh hưởng của thời tiết nên một số diện tích lúa bị bệnh bạc lá vi khuẩn.

III. Một số nhiệm vụ trọng tâm chỉ đạo sản xuất vụ Đông Xuân từ nay đến cuối vụ.

1. Hiện nay cơ bản diện tích lúa Xuân đã chín. Khi lúa chín đạt 80% trở lên, khẩn trương thu hoạch kịp thời. Sau khi thu hoạch, phơi sấy nhanh gọn lúa và các loại cây trồng khác để phòng tránh, giảm nhẹ tổn thất do mưa dông gây ra; đồng thời tạo điều kiện giải phóng đất để gieo trồng vụ Thu Mùa trong khung thời vụ tốt nhất. Trong tổ chức thu hoạch cần chỉ đạo kiên quyết, không để tình trạng bảo kê máy thu hoạch, giữ đồng, giữ diện tích làm ảnh hưởng an ninh trật tự; làm hao hụt, ảnh hưởng chất lượng nông sản do không được thu hoạch kịp thời làm chậm tiến độ giải phóng đất gieo trồng vụ Thu Mùa, kết hợp việc tích trữ, sử dụng tiết kiệm nước để chuẩn bị cho sản xuất vụ Thu mùa năm 2023.

2. Tổ chức đánh giá, thống kê và tổng hợp báo cáo kết quả sản xuất vụ Xuân 2023 về UBND xã (qua văn phòng thống kê).

Phần thứ hai

PHƯƠNG ÁN SẢN XUẤT VỤ THU MÙA 2023

I. Đánh giá kết quả sản xuất vụ Thu Mùa 2022

1. Kết quả về diện tích, sản lượng, cơ cấu giống và thời vụ.

Tổng diện tích gieo trồng: 328.04 ha. Trong đó: Lúa 263 ha, năng suất trung bình đạt 52 tạ/ha. Sản lượng đạt 1368 tấn.

- Cây màu: Cây ngô 30 ha, chủ yếu giống CP999.năng suất ngô đạt 48 tạ/ha, sản lượng đạt 144 tấn. Các loại rau khác 34,04 ha.

Sản lượng lương thực vụ Thu mùa đạt 1512 tấn.

2. Đánh giá chung về sản xuất vụ Thu Mùa năm 2022

- Thuận lợi: Các loại cây trồng được bà con nông dân gieo cấy đúng thời vụ theo hướng dẫn nên cây trồng sinh trưởng và phát triển tốt, an toàn và đạt năng suất cao. Tình hình sâu bệnh tiếp tục giảm so với các vụ trước, có những diện tích lúa và các loại cây trồng khác không sử dụng thuốc BVTV trong cả thời gian sinh trưởng, vừa giảm chi phí và bảo vệ môi trường.

Diện tích liên kết và bao tiêu sản phẩm vụ Mùa: Vụ mùa năm 2022, các HTX liên kết và bao tiêu với Công ty TNHH TM Lựu Sướng sản xuất lúa VietGAP lúa Dự Hương 8.

Tình hình sâu bệnh phát sinh gây hại sớm hơn so với cùng kỳ; chủ yếu là bệnh bạc lá vi khuẩn- đốm sọc vi khuẩn. Với sự tập trung chỉ đạo quyết liệt, điều hành kịp thời của Đảng ủy và chính quyền, cùng với 2 HTX và sự nỗ lực của bà con nhân dân trong công tác chăm sóc, phòng trừ nên các diện tích bị sâu bệnh gây hại đã khống chế kịp thời. UBND xã đã kịp thời ban hành các văn bản hướng dẫn, chỉ đạo và phân công các thành viên ban chỉ đạo sản xuất xã thường xuyên phối hợp với các thôn thăm đồng, kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn nông dân gieo trồng kịp thời vụ và giải quyết các vướng mắc trong quá trình sản xuất.

- Hạn chế: Diện tích liên kết sản xuất và bao tiêu sản phẩm trồng trọt vẫn hạn chế so với tổng diện tích gieo trồng tỷ lệ vẫn còn thấp, chưa tương xứng với tiềm năng và quy mô sản xuất. Hiện tượng bỏ vụ sản xuất vẫn còn xảy ra ở một số thôn.

II. Phương án sản xuất vụ Thu Mùa 2023

1. Thuận lợi, khó khăn:

- *Thuận lợi:*

- Sản xuất vụ Thu Mùa diễn ra trong bối cảnh giá cả lương thực có xu hướng tăng, đây là động lực để nông dân tích cực đầu tư sản xuất trồng trọt nâng cao năng suất, sản lượng, chất lượng nông sản.

- Sản xuất trồng trọt tiếp tục nhận được sự quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, HĐND, UBND xã, các HTX DVNN cùng với sự tham gia phối hợp của các đoàn thể chính trị; nhất là kinh nghiệm trong chỉ đạo, điều hành sản xuất của chính quyền các địa phương.

- Các hoạt động thương mại được liên kết trở lại sau đại dịch; dịch vụ thương mại và thị trường phát triển mở rộng là những điều kiện thuận lợi cho người sản xuất đầu tư vào sản xuất trồng trọt.

- Các chương trình, dự án, cơ chế chính sách khuyến khích phát triển sản xuất của huyện, các mô hình sản xuất mới tiếp tục được triển khai có hiệu quả tạo điều kiện thuận lợi cho nông dân và doanh nghiệp đầu tư vào sản xuất.

- Kết cấu hạ tầng thủy lợi, giao thông nội đồng tiếp tục được đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp ngày càng phát huy tác dụng phục vụ phát triển sản xuất nông nghiệp.

- *Khó khăn:*

- Sản xuất vụ Thu Mùa luôn tiềm ẩn các nguy cơ phức tạp và diễn biến bất thường như: nắng nóng, hạn hán ở đầu vụ, bão lụt cuối vụ ảnh hưởng đến tiến độ gieo trồng cũng như sinh trưởng và phát triển của cây trồng. Tình trạng nông dân vẫn tiếp tục bỏ ruộng ở vụ mùa nếu không có giải pháp chỉ đạo quyết liệt.

- Lao động nông thôn ngày càng thiếu do nhiều lao động trong độ tuổi lao động đi làm ăn xa hoặc vào các khu công nghiệp dẫn đến thiếu hụt lao động, nhất là vào các thời điểm gieo cấy, chăm sóc và thu hoạch

- Sản xuất vụ Thu Mùa vẫn tiềm ẩn nguy cơ phát sinh nhiều loại sâu bệnh nguy hiểm như sâu cuốn lá, rầy nâu, bệnh bạc lá, sâu keo mùa thu, ...

Theo dự báo thời tiết, khí hậu khu vực Thanh Hóa từ tháng 5 đến tháng 10 năm 2023 của Đài khí tượng, thủy văn Thanh Hóa, hiện tượng ENSO tiếp tục duy trì ở trạng thái trung tính từ nay đến tháng 6/2023; sau đó tăng dần và nghiêng về ElNino; Ngoài ra tiếp tục xuất hiện các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như: Đông, sét, lốc, mưa đá trên phạm vi toàn quốc. Do vậy, sản xuất vụ Thu Mùa luôn tiềm ẩn rủi ro lớn nguy cơ ảnh hưởng đến kết quả sản xuất trồng trọt. Từ những dự báo trên để đảm bảo thắng lợi toàn diện trong sản xuất vụ Thu mùa năm 2023 trên địa bàn xã, yêu cầu các HTX DVNN và các thôn thực hiện các giải pháp trọng tâm như sau:

2. Các chỉ tiêu phấn đấu:

Tổng diện tích gieo trồng 307 ha. Trong đó:

- Diện tích lúa 264 ha năng suất phấn đấu đạt 56 tạ/ha, sản lượng 1478 tấn.
- Diện tích ngô 30 ha. Năng suất 50 tạ/ha, sản lượng 150 tấn.
- Các loại khác: 30 ha.

3. Nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu:

Để giành thắng lợi toàn diện cả về diện tích, năng suất và sản lượng các loại cây trồng vụ Thu mùa 2023 cần tập trung thực hiện tốt và đồng bộ các giải pháp đó là:

3.1. Tích cực thu hoạch lúa chiêm xuân.

Tập trung thu hoạch lúa Xuân và giải phóng đất khẩn trương để đẩy nhanh tiến độ gieo cấy vụ Thu mùa; Làm đất kỹ, sử dụng các chế phẩm vi sinh để phân hủy rơm, rạ và xử lý sâu bệnh của cây trồng vụ trước để tránh hiện tượng ngộ độc hữu cơ sau khi cấy và hạn chế sâu bệnh gây hại; chỉ gieo sạ trên những diện tích chủ động hoàn toàn thủy lợi.

3.2. Cơ cấu giống và thời vụ

* *Đối với cây lúa:* Trên địa bàn sản xuất Trà lúa mùa sớm để làm vụ đông; Lựa chọn các giống phù hợp, cho năng suất cao, khả năng chống chịu và chất lượng tốt để cơ cấu. Mỗi thôn từ 1-3 giống nhằm thực hiện tốt các biện pháp quản lý thâm canh, điều tiết nước và quản lý sâu bệnh hại.

Trà lúa mùa sớm gồm các giống có thời gian sinh trưởng từ 110 đến dưới 125 ngày như: Thiên ưu 8, Đài Thơm 8, Dự Hương 8, VNR 20, Thanh Hương, TBR225, HANA số 7...Thời vụ gieo mạ từ 20/5 - 25/5/2023, thu hoạch trước ngày 30/9/2023.

* *Đối với các cây trồng cạn:*

Cây ngô: Lựa chọn các giống ngô có khả năng kháng sâu bệnh, nhất là sâu keo mùa thu, thời vụ gieo trồng tốt nhất kết thúc trước ngày 30/5/2023. Tập trung các giống: VS36, DK9955S, CP333, HN68...

Rau đậu các loại và cây trồng khác: Bố trí cơ cấu giống phù hợp theo từng chân đất, sử dụng giống tốt, chất lượng cao, có thị trường tiêu thụ ổn định.

3.3. Đẩy mạnh cơ giới hóa trong sản xuất

Đây là giải pháp đột phá nhằm tranh thủ được thời vụ tốt nhất, tăng năng suất lao động, giảm giá thành và nâng cao hiệu quả sản xuất. Tổ chức điều hành tốt dịch vụ làm đất bằng máy, sử dụng mạ khay, máy cấy để đảm bảo kịp thời vụ, mở rộng diện tích sử dụng thu hoạch bằng máy vào thời điểm cuối vụ, tránh tình trạng bão kê, tranh chấp xảy ra trên địa bàn ảnh hưởng đến tiến độ, hiệu quả sản xuất và quyền lợi của hộ nông dân.

Lựa chọn sản phẩm trồng trọt tiêu biểu, có chất lượng để xây dựng thương hiệu, xây dựng sản phẩm OCOP.

3.4. Thực hiện tốt quy trình kỹ thuật thâm canh

Tập trung thu hoạch lúa Xuân và giải phóng đất khẩn trương để đẩy nhanh tiến độ gieo cấy vụ Thu mùa; Làm đất kỹ, sử dụng các chế phẩm vi sinh để phân hủy rơm, rạ và xử lý sâu bệnh của cây trồng vụ trước để tránh hiện tượng ngộ độc hữu cơ sau khi cấy và hạn chế sâu bệnh gây hại; chỉ gieo sạ trên những diện tích chủ động hoàn toàn thủy lợi.

Bón phân cân đối, tốt nhất sử dụng các loại phân NPK tổng hợp chuyên dùng theo hướng dẫn của nhà sản xuất đối với từng loại cây, từng thời điểm sinh trưởng; trong vụ Mùa các loại cây trồng sinh trưởng nhanh do vậy cần phải bón sớm ngay sau khi cây bón rễ, bắt đầu đẻ nhánh hoặc bắt đầu phát triển thân lá.

Điều tiết chế độ nước phù hợp, nhất là các giai đoạn cần nước của cây trồng như đẻ nhánh, bắt đầu phân hóa hoa, trổ bông; những nơi chủ động nước áp dụng chế độ tưới tiết kiệm; cùng với việc cung cấp điều tiết nước phải quan tâm tiêu úng kịp thời khi có mưa lũ lớn xảy ra.

3.5. Công tác thủy lợi:

Trước diễn biến thời tiết khí hậu phức tạp, khó lường; vì vậy cần theo dõi chặt chẽ diễn biến từng đợt mưa bão; Chủ động triển khai, thực hiện có hiệu quả phương án tưới, tiêu hợp lý, phòng chống hạn, xâm nhập mặn và phòng chống lụt bão. Kiểm tra, phát hiện hư hỏng, sửa chữa các công trình hồ đập, hệ thống cống, trạm bơm tưới, tiêu trước mùa mưa bão; nạo vét kênh mương tưới, tiêu thoát nước khơi thông dòng chảy đáp ứng kịp thời cho chống hạn và chống úng.

3.6. Phòng trừ sâu bệnh:

Thường xuyên kiểm tra, thăm đồng để dự tính, dự báo, phát hiện sớm các đối tượng sâu bệnh gây hại và có giải pháp chỉ đạo, hướng dẫn các biện pháp phòng trừ kịp thời. Các đối tượng sâu bệnh gây hại thường phát sinh trong vụ Thu Mùa như sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm, rầy nâu, rầy lưng trắng, bệnh lùn sọc đen phương Nam, bệnh bạc lá, đốm sọc vi khuẩn và đen lép hạt, bệnh nghệt rễ sinh lý. Ngoài ra, các đối tượng chuột, bọ trĩ, có khả năng phát sinh gây hại nặng cục bộ, đặc biệt trên các trà lúa hè thu (né lụt) và lúa mùa cực sớm giai đoạn lúa mới cấy và đứng cái làm đòng.

3.7. Công tác chỉ đạo điều hành:

- Tổ chức chỉ đạo quyết liệt, đồng bộ và kịp thời trong các thời điểm quyết định như gieo cấy, hạn hán, sâu bệnh, mưa, bão, lũ...;

- Hướng dẫn, chỉ đạo nông dân thực hiện đúng lịch thời vụ; quy trình kỹ thuật canh tác để sản xuất có hiệu quả và đảm bảo an toàn thực phẩm; chỉ đạo tổ chức tốt các dịch vụ phục vụ sản xuất;

- Tiếp tục đấu mối với các ban ngành cấp trên để tranh thủ sự hỗ trợ, giúp đỡ đối với sản xuất;

- Thực hiện tốt công tác quản lý Nhà nước về giống, phân bón trên địa bàn; đặc biệt, chú ý quản lý chặt chẽ nguồn giống ngoài luồng, ngoài cơ cấu, giống đang giai đoạn sản xuất thử nghiệm, giống dễ bị nhiễm sâu, bệnh, nhất là hiện tượng tranh thủ dịch bệnh để trục lợi bất chính.

- Tuyên truyền đến cán bộ và nhân dân những khó khăn có thể gặp phải, các giải pháp khắc phục, quyết tâm hoàn thành kế hoạch sản xuất vụ Thu mùa 2023;

- Ứng dụng các tiến bộ KH-CN tiên tiến vào sản xuất như quản lý dịch hại tổng hợp IPM, ICM, máy khay máy cấy, máy thu hoạch liên hợp, phun thuốc BVTV bằng thiết bị bay điều khiển từ xa...; đổi mới và nâng cao hiệu quả của công tác khuyến nông bằng nhiều hình thức đơn giản để nông dân dễ hiểu, dễ tiếp thu, phù hợp với đồng ruộng và tập quán canh tác nhưng đạt hiệu quả cao, bền vững.

4. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban chỉ đạo xã:

Tăng cường chỉ đạo, kiểm tra đôn đốc việc bố trí thời vụ, cơ cấu cây trồng, giống, công tác thủy lợi, phòng trừ sâu bệnh.

Chỉ đạo quyết liệt trong các các thời điểm quyết định như gieo cấy, hạn hán, sâu bệnh, mưa bão...Tiếp tục đấu mối với các ngành cấp trên để có sự hỗ trợ, giúp đỡ cho sản xuất, thực hiện tốt cơ chế, chính sách phát triển ngành trồng trọt, chăn nuôi.

Thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về giống, phân bón, đặc biệt chú ý nguồn giống ngoài luồng, ngoài cơ cấu, đang sản xuất thử nghiệm bị nhiễm sâu bệnh.

Tuyên truyền đến cán bộ và nhân dân về những khó khăn, thuận lợi trong sản xuất để quyết tâm phấn đấu, hoàn thành chỉ tiêu kế hoạch sản xuất vụ mùa 2023.

2. Các HTX DVNN: Căn cứ kế hoạch của xã các HTX dịch vụ nông nghiệp xây dựng kế hoạch sản xuất cụ thể của đơn vị, nhằm thực hiện tốt mục tiêu kế hoạch đề ra, trước mắt là tập trung chỉ đạo phòng trừ sâu bệnh cuối vụ chiêm và thu hoạch, giải phóng đất, gieo cấy vụ mùa.

Cung cấp đầy đủ các dịch vụ phục vụ cho sản xuất, cung ứng đủ nước, giống và các vật tư phục vụ nông nghiệp cho nhân dân. Phối hợp với các thôn quy hoạch vùng sản xuất cụ thể, cơ cấu giống phù hợp, đồng bộ cho từng sù đồng đảm bảo đạt hiệu quả sản xuất cao.

3. Cán bộ khuyến nông: Thường xuyên theo dõi, dự tính, dự báo sâu bệnh để hướng dẫn cho nhân dân phòng trừ kịp thời và đem lại hiệu quả kinh tế cao nhất. Phối hợp với các HTX, các thôn xây dựng cơ cấu thời vụ, giống cây trồng phù hợp cho các vụ sản xuất.

4. Các thôn: Chỉ đạo, hướng dẫn nhân dân thực hiện đúng cơ cấu, thời vụ, thực hiện tốt các biện pháp kỹ thuật thâm canh, tích cực trong phòng trừ sâu bệnh hại phấn đấu đạt năng suất cao nhất trong vụ mùa.

5. Đề nghị các tổ chức đoàn thể: Tăng cường công tác tuyên truyền vận động đoàn viên, hội viên tích cực tham gia và thực hiện tốt các nội dung, nhằm giành thắng lợi toàn diện về diện tích, năng suất và sản lượng vụ mùa 2023./.

Nơi nhận:

- UBND huyện (b/c);
- TTr Đảng ủy, HĐND xã (b/c);
- Thành viên BCD xã (t/h);
- Các HTX, các thôn (t/h);
- Các thành phần có liên quan;
- Lưu: VT, KN.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Văn Ngọ